

PROGRAM ZAJĘĆ KOREKCYJNO KOMPENSACYJNYCH

Autor programu: Anna Maria Koc i Iwona Błaszczak

TYTUŁ PROGRAMU:

INDYWIDUALNY PROGRAM TRAPEUTYCZNO-EDUKACYJNY DLA DZIECKA SZEŚCIOLETNIEGO Z GRUPY „RYZYKA DYSLEKSJI” Z TOWARZYSZĄCYM ZESPOŁEM ADHD

Cele programu:

Cel główny:

- Wyrównanie deficytów rozwojowych.
- Zminimalizowanie wpływu przejawów ADHD na funkcjonowanie dziecka w grupie rówieśniczej.

Cele bezpośrednie:

- Usprawnianie percepcji wzrokowej, słuchowej i dotyku.
- Przygotowanie dziecka do podjęcia umiejętności liczenia, klasyfikowania.
- Kształcenie umiejętności rozpoznawania kolorów.
- Praca nad koncentracją uwagi, pamięci i spostrzegawczości.
- Eliminowanie napięcia emocjonalnego, niepożądanych zachowań w grupie.

Osoby współpracujące w realizacji programu: rodzice, psycholog, pedagog, socjoterapeuta.

Czas realizacji programu: 2 lata; zajęcia będą odbywały się 2 razy w tygodniu

Adresat programu:

6- letnie DZIECKO Z RYZYKA DYSLEKSJI Z ZESPOŁEM ADHD

Działania związane z przygotowaniem i realizacją programu:

Czynności przygotowawcze:

- zgromadzenie niezbędnych pomocy dydaktycznych np.: historyjki obrazkowe, rozsypanki wyrazowe, modele wyrazów, klocki, układanki,
- opracowanie zestawu zadań dla rodziców do ćwiczeń z dzieckiem w domu,
- opracowanie dokumentacji zajęć (teczka obserwacji ucznia).

Realizacja zadania:

Lp.	Tytuł modułu	Planowany termin realizacji	Czas trwania	Koordynator zadania	Osoby/institucje współpracujące	uwagi
	<p><u>Ćwiczenia koncentracji uwagi i pamięci</u> 1. Kopiowanie sekwencji przedmiotów: dobieranie wg wzoru, odgadywanie, jaki przedmiot został ukryty, odtwarzanie sekwencji po schowaniu wzoru, wybór z materiału identycznego, wybór z większej liczby przedmiotów 2. Opis (słowny) obrazka: wskazywanie jak największej ilości szczegółów na obrazku, odszukiwanie różnic w obrazkach, rozpoznawanie przedmiotów na obrazku (umieszczone jedne na drugich konturowe rysunki przedmiotów). 3. Zabawy typu: co zmieniło się w układzie klocków, rozpoznawanie wybranych obrazków w zbiorze 10-ciu, rozpoznawanie znanych słów w zbiorze 15-stu słów, labirynty.</p>	Na każdych zajęciach	5 min	Prowadzący	Rodzice (konsultacje z pedagogiem)	
	<p><u>Ćwiczenia ruchowe</u> 1. Ćwiczenia równowagi i koordynacji wzrokowo-ruchowej: chodzenie po narysowanej linii, chodzenie po ławeczce gimnastycznej, chodzenie po krawężniku. 2. Ćwiczenia orientacji kierunkowej: skłony i skręty w kierunku określonym słownie, chody i marsze ze zmianą kierunku ruchu, zabawy w „chowanego”, zabawy typu „ciepło-zimno”, określanie skąd dochodzi głos. 3. Zagadki ruchowe – naśladowanie i odgadywanie czynności dnia codziennego. 4. Ćwiczenia zwinnościowe i</p>	Na każdych zajęciach	10 min	Prowadzący	Rodzice	

	zręcznościowe: ćwiczenia rozmachowe obu ramion, rytmiczne ruchy zmienne, toczenie, rzucanie, chwytanie różnych przedmiotów, gry stolikowe.					
	<p>Praca nad zachowaniem w grupie:</p> <p>1. Ćwiczenia relaksacyjno-koncentrujące przy muzyce terapeutycznej, koloroterapia, kołysanie w kocu, hamaku, terapia Weroniki Sherborne, program Knill.</p> <p>2. Rozdawanie i zbieranie pomocy, ścieranie tablicy, przynoszenie potrzebnych przedmiotów.</p> <p>3. Gry i zabawy grupowe typu rzucanie piłką, kłębkami wełny, odgadywanie imienia dzieci w grupie, itp.</p>	W zależności od potrzeb	W zależności od potrzeb	Prowadzący	Psycholog Rodzice	
	<p>Ćwiczenia motoryki dużej</p> <p>1. Elementy terapii Denisona.</p> <p>2. Rysowanie wzorów na tablicy i dużych arkuszach papieru.</p>	Pierwsze dwa miesiące terapii	Co drugie zajęcia	Okolo 5 min	Rodzice	
	<p>Ćwiczenia sprawności manualnej</p> <p>1. Montowanie konstrukcji z gotowych elementów.</p> <p>2. Układanki płaskie – obrazkowe, geometryczne, itp.</p> <p>3. Modelowanie w plastelinie, masie solnej, papierowej, itp.</p> <p>4. Nawlekanie – klocki, guziki, koraliki, itp.</p> <p>5. Wycinanie po śladach – po linii, kształty geometryczne, rysunki konturowe.</p> <p>6. Wydzieranie wg narysowanych wzorów, a następnie bez rysowania wzoru.</p> <p>7. Naklejanie wyciętych lub wydartych z papieru elementów.</p> <p>8. Naklejanie wyciętych elementów z materiału lub wełny.</p> <p>9. Łamanki papierowe – origami (łódeczki, czapeczki, samolociki, itp.).</p>	Na każdym zajęciach	Od 10 do 20 min	Prowadzący	Rodzice	

<p>10. Szycie na tekturkach z dziurkami, na materiale (proste wzory ściegów).</p> <p>11. Ćwiczenia końców palców – wybieranie grochu i fasoli z wody i z piasku, naśladowanie gry na pianinie, padającego deszczu, kroków zwierząt, itp.</p> <p>12. Malowanie farbami – malowanie palcami, zapełnianie powierzchni papieru, malowanie form kolistych, falistych, malowanie dużych rysunków konturowych, itp.</p> <p>13. Stemplowanie i wypełnianie konturów kredkami.</p>					
<p>Ćwiczenia grafomotoryczne - nauka pisania</p> <p>1. Pogrubianie konturów figur geometrycznych i prostych szlaczków wysokości 3 - 4 cm, rysowanie w liniaturze, pogrubianie konturów obrazków.</p> <p>2. Obrysowywanie szablonów figur geometrycznych i prostych przedmiotów (szablony wewnętrzne i zewnętrzne).</p> <p>3. Kopiowanie rysunków konturowych przez kalkę techniczną.</p> <p>4. Zamalowywanie kredkami rysunków konturowych – zachowanie kierunku ruchów ręki.</p> <p>5. Kreskowanie – wypełnianie konturów równoległymi poziomymi lub pionowymi, a następnie ukośnymi kreskami.</p> <p>6. Odtwarzanie układów liniowych z elementów powtarzających się cyklicznie, różniących się kształtem lub kolorem: wodzenie po wzorze, kończenie rozpoczętego wzoru, odwzorowywanie.</p> <p>7. Rysowanie: na dowolnie wybrany temat, na zadany temat, ilustrowanie bajek i opowiadań.</p>	<p>Na każdych zajęciach</p>	<p>Od 10 do 15 min</p>	<p>Prowadzący</p>	<p>Rodzice (konsultacje z pedagogiem)</p>	
<p>Kształtowanie myślenia</p> <p>1. Opowiadanie obrazków z</p>	<p>Co drugie zajęcia</p>	<p>10 min</p>	<p>Prowadzący</p>	<p>Rodzice</p>	

<p>uwzględnieniem jak największej liczby szczegółów.</p> <p>2. Ujmowanie związków przyczynowo skutkowych - historyjki obrazkowe.</p> <p>3. Analogie i różnice: część – całość, określanie właściwości przedmiotów – duży – mały, ciężki – lekki, gorący – zimny, twardy – miękki, itp., słowne określanie zastosowania różnych przedmiotów, np., co jest do jedzenia, do picia, do zabawy, do pracy, itp., wypowiedzianie wyrazów o znaczeniu przeciwnym, określanie cech wspólnych dla grupy przedmiotów.</p> <p>4. Sortowanie i klasyfikacja: wg koloru, wielkości, zastosowania itp. - tworzenie pojęć,</p>					
<p>Ćwiczenia koordynacji wzrokowo – ruchowej</p> <p>1. Pokazywanie różnych linii łączących przedmioty leżące na stole.</p> <p>2. Prowadzenie samochodziku po narysowanej drodze.</p> <p>3. Jednoczesne prowadzenie dwóch samochodzików po dwóch narysowanych drogach.</p> <p>4. Rysowanie linii pomiędzy figurami.</p> <p>5. Wodzenie palcem po wzorze.</p> <p>6. Rysowanie „w powietrzu” (palcem lub ręką) określonego kształtu.</p> <p>7. Metoda Kepharta</p>	Co drugie zajęcia	10 min	Prowadzący	Rodzice	
<p>Ćwiczenia percepcji wzrokowej</p> <p>1. Dobieranie wzrokowo – wzrokowe.</p> <p>2. Dobieranie wzrokowo – dotykowe (worek Segena).</p> <p>3. Dobieranie wzrokowo - słuchowe (np. wyszukiwanie określonego przedmiotu na polecenie słowne).</p> <p>4. Dobieranie dotykowo – dotykowe (bez kontroli wzroku).</p> <p>5. Składanie obrazka z pociętych</p>	Co drugie zajęcia	5 min	Prowadzący	Rodzice	

	elementów.					
	<p>Ćwiczenia funkcji zaangażowanych w procesie czytania w okresie wstępnym nauki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobieranie jednakowych obrazków (domina obrazkowe, loteryjki, itp.). 2. Dobieranie jednakowych figur geometrycznych. 3. Wyszukiwanie różnic i podobieństw między obrazkami. 4. Dobieranie części do całości. 5. Układanie obrazków z części 6. Układanie figur geometrycznych z części. 7. Układanie z gotowych elementów wg wzoru – układanki wtyczkowe, magnetyczne, itp. 8. Ćwiczenie pamięci wzrokowej: układanie przedmiotów wg uprzednio ułożonej kolejności lub rozpoznawanie tych układów, eksponowanie obrazków wg kolejności – powtórzenie lub zmiana kolejności, werbalne określenie, a następnie powtórzenie kolejności, odtwarzanie kolejności obrazków pokazywanych w krótkich ekspozycjach, układanie obrazków w określonym układzie przestrzennym z określeniem położenia – góra, dół, prawa, lewa. 	Co drugie zajęcia	Od 5 min do 10 min	Prowadzący	Rodzice Pedagog	
	<p>Ćwiczenia percepcji słuchowej</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenie wrażliwości słuchowej – różnicowanie dźwięków otaczającego świata (zza okna, przesypywanie produktów spożywczych, słuchanie z płyt lub taśm odpowiednio dobranych dźwięków przyrody lub odgłosów wydawanych przez znane przedmioty). 2. Ćwiczenia rytmiczne – różnicowanie, rozpoznawanie, 	Co drugie zajęcia	Okolo 5 min	Prowadzący	Rodzice	

<p>odtworzenie układów rytmicznych: odtworzenie dźwiękowe układów przestrzennych, odtworzenie przestrzenne układów dźwiękowych, odtworzenie dźwiękowe układów dźwiękowych.</p> <p>3. Ćwiczenia słuchu fonematycznego: wyróżnianie w słowach jednej głoski –w nagłosie, klasyfikowanie słów wg głosek, pod względem określonego kryterium, analiza sylabowa i głoskowa słów</p>					
<p>Kształtowanie odporności emocjonalnej i wdrażanie do racjonalnego zachowania się w sytuacjach pełnych napięć</p> <p>1. Wdrażanie do rozumienia komunikatów werbalnych i niewerbalnych: trening koncentrowania się na wypowiedziach (umiejętność słuchania) i czynnościach drugiej osoby, kształtowanie nawyku przekazywania komunikatu drugiej osobie z troską, aby ona rozumiała.</p> <p>2. Uczenie sposobów radzenia sobie z przeszkodami utrudniającymi wykonanie zadania do końca: rozwijanie zdolności skupiania uwagi na zadaniu, próby dzielenia złożonej instrukcji na części, aby można je było zapamiętać, a potem zrealizować, kształtowanie nawyku sprawdzania poprawności rozwiązania zadania.</p>	<p>Na każdych zajęciach</p>	<p>W zależności od potrzeb</p>	<p>Prowadzący</p>	<p>Psycholog Rodzice</p>	
<p>Rozwijanie operacyjnego rozumowania</p> <p>1. Kształtowanie świadomości schematu własnego ciała oraz orientacji przestrzennej: poznanie schematu własnego ciała i wyprowadzenie od niego kierunków w przestrzeni (górze, dół, przód, tył, prawa, lewa),</p>	<p>Co drugie zajęcia</p>	<p>Okolo 5 min</p>	<p>Prowadzący</p>	<p>Rodzice</p>	

<p>ustalanie położenia przedmiotów w stosunku do siebie, innej osoby</p> <p>2. Różnicowanie i klasyfikacja: badanie i segregowanie obiektów na poziomie par (np. buda - pies, chleb – nóż) łańcuszków (np. chłopiec – pies – autobus – las – grzyby – itd. i kolekcji (spodnie – skarpety - buty – szafa), gry i zabawy wymuszające tworzenie kategorii rozłącznych, klasyfikacja z uwzględnieniem dwóch i więcej cech, podkreślanie sensu klasyfikacji przez grodzenie lub stosowanie graficznych reprezentacji.</p> <p>3. Problem stałości liczby elementów w zbiorze przy takich zmianach ułożenia, które sugerują, że jest ich więcej lub mniej: ustalanie równoliczności porównywanych zbiorów, liczenie i ustawianie w pary, próby odwracania zmian w układzie przedmiotów dla uświadomienia dziecku stałości liczby elementów w zbiorze.</p> <p>4. Różnicowanie zmian zachodzących w czasie, a także przewidywanie zdarzeń: szeregowanie zdarzeń wg ich następstwa, obserwacja skutków i łączenie ich z przyczynami; porządkowanie zdarzeń w logiczny ciąg</p>					
---	--	--	--	--	--

Czynności związane z zakończeniem zadania:

- podsumowanie przebiegu zajęć z uczniem;
- sporządzenie oceny opisowej osiągnięć ucznia;
- przygotowanie dyplomu dla uczestnika zajęć;
- poinformowanie rodziców o efektach prowadzonych zajęć, przekazanie wskazówek do dalszej pracy w domu oraz o ewentualnej konieczności kontynuowania zajęć korekcyjno – kompensacyjnych.

Oczekiwane rezultaty (efekty):

- Wypracowanie u dziecka gotowości szkolnej
- Usprawnienie analizatora wzroku, słuchu i dotyku
- Rozwój umiejętności liczenia, klasyfikowania, uogólniania
- Usprawnienie motoryki dużej i małej
- Prawidłowe rozpoznawanie i nazywanie kolorów
- Wydłużenie czasu skupienia uwagi
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach napięcia emocjonalnego

Ewaluacja programu:

- analiza kart pracy i wytworów dziecka;
- rozmowy z dzieckiem;
- ankieta dla rodziców oceniająca zajęcia;
- analiza zeszytu obserwacji dziecka;
- analiza arkuszy zachowania dziecka (raz na semestr)